

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. B.**, bývajúceho v B., zastúpeného C., spol. s r.o., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Chlumeckého č. 2, o **23.098,25 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 15 C 138/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2012 sp. zn. 15 Co 210/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 28. marca 2011 č.k. 15C 138/2010-120 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 23.098,25 Eur s 9 % úrokom z omeškania od 6. marca 2010 z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím Okresného úradu Bratislava IV. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že F. B. darovacou zmluvou z 26. októbra 1992 registrovanou Štátnym notárstvom Bratislava IV 11. novembra 1992 pod č. R., darovala G. P. a F. L. (okrem iných) aj konkrétne nehnuteľnosti v kat. úz. Z. B., ktoré následne (okrem iných) darovacou zmluvou formou notárskej zápisnice z 2. decembra 1999 darovala žalobcovi, a ktorých Okresný úrad Bratislava IV, odbor katastrálny v Bratislave, povolil vklad rozhodnutím z 25. januára 2000 pod č. V.. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 8 C 39/2002-266 z 8. februára 2006 bolo určené, že G. P. a M. L. sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností každá v podieli ½ k celku,

pretože F. B. nebola oprávnená tie isté nehnuteľnosti darovať dvakrát. Žalobca listom z 21. januára 2010 požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného úradu Bratislava IV, katastrálneho odboru, ktorý spočíval v povolení vkladu vlastníckeho práva na žalobcu napriek tomu, že v čase právneho úkonu daryňa už nebola vlastníčkou predmetných darovaných nehnuteľností. Žalovaná žiadosti žalobcu nevyhovela. Z takto zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že právoplatné rozhodnutie katastrálneho úradu o povolení vkladu je správnym aktom, teda administratívnym rozhodnutím vydaným príslušným orgánom verejnej správy v správnom konaní. Rozhodnutie vydané v správnom konaní príslušným orgánom je pre súd - rozhodujúci o náhrade škody - záväzné a súd musí vychádzať zo zistenia nezákonnosti príslušným orgánom. Súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy nemôže sám preskúmať otázku nezákonnosti takéhoto rozhodnutia. Všeobecné sudy nie sú oprávnené mimo rámca správneho súdnictva skúmať vecnú správnosť správnych aktov vydaných príslušným orgánom. Dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by právoplatné rozhodnutie Okresného úradu Bratislava IV, katastrálneho odboru č. V. z 25. januára 2000 bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Mal za to, že v dôsledku toho nie je splnená prvá a rozhodujúca podmienka vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, čo samo osebe je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby musel skúmať splnenie ďalších podmienok vzniku tejto zodpovednosti. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, že rozhodnutie súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam dostatočne preukazuje zrušenie, resp. zmenu nezákonného rozhodnutia Okresného úradu Bratislava IV, katastrálneho odboru o povolení vkladu predmetnej darovacej zmluvy, pretože súd v takom konaní nerozhodoval o zrušení alebo zmene konkrétneho rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré je v tomto konaní pre súd záväzné. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, považoval závery tohto rozhodnutia za neaplikovateľné na prejednávajúcu vec.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 20. februára 2012 sp. zn. 15 Co 210/2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa konštatujúc, že tento vo veci správne zistil skutkový stav, správne rozhodol, pričom poukázal na odôvodnenie prvostupňového rozsudku. Totožne so súdom prvého stupňa mal za to, že v konaní nebolo preukázané, že by právoplatné rozhodnutie Okresného úradu Bratislava IV, katastrálneho odboru

č. V. z 25. januára 2000 bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom a teda nie je splnená rozhodujúca podmienka vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Za správny považoval tiež záver súdu prvého stupňa, že súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy nemôže sám preskúmať otázku jeho nezákonnosti, keď všeobecný súd nie je oprávnený mimo správneho súdnictva skúmať vecnú správnosť správnych aktov vydaných príslušným orgánom. Vysporiadal sa s odvolacími námietkami žalobcu vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 a Okresného súdu Bratislava IV z 8. februára 2006 č.k. 8 C 39/2002-266 a navyiac uviedol, že pokiaľ sa žalobca v rámci predbežného prerokovania nároku domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, predmetom konania bol nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím katastrálneho úradu z 25. januára 2000 č. V., pretože katastrálny úrad postupoval nesprávne, keď vložil do katastra nehnuteľností vlastnícke právo v prospech žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam napriek tomu, že tieto nehnuteľnosti daryňa už predtým darovala iným osobám. Tento nesprávny úradný postup vyústil do vydania nezákonného rozhodnutia. Preto v zmysle ustálenej judikatúry ide o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok z dôvodov vyššie uvedených v celom rozsahu (aj vo výroku o trovách konania) ako vecne správny potvrdil.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca. Namietal, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. f/, 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p., pričom dovolanie je prípustné aj preto, že odvolací súd sa odchyľil od právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v rozhodnutí v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 a účastníkovi konania sa odňala možnosť konať pred súdom tým, že neboli vykonané všetky dôkazy navrhované žalobcom. Podrobne zopakoval skutkový stav veci a z neho vyvodený právny názor prezentovaný v konaní pred súdom prvého stupňa a tiež v odvolacom konaní z čoho vyvodil, že súdy nižších stupňov vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), preto navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie

prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi

neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

K odňatiu možnosti žalobcu pred súdom konať malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že súd nevykonal ním (v dovolaní konkrétne neuvedené) navrhované dôkazy, resp. ich nesprávne vyhodnotil. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000). V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Žalobca v dovolaní namieta, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska žalobcom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal, že „dovolací súd sa odchýlil od právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v rozhodnutí v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 4 M Cdo 15/2009“, dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právny názor

dovolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení je záväzný pre súd len v konkrétnej veci, pretože právny názor vyslovený na základe určitých skutkových zistení má relevanciu iba inter partes, t.j., len medzi účastníkmi konkrétneho konania a za nezmeneného skutkového stavu. V prejednávanej veci teda odvolací súd ani súd prvého stupňa právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným vo veci sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 viazaný nebol (por. § 243d ods. 1, 2 O.s.p.).

Žalobca ako dovolací dôvod ďalej uvádza, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Náhradu trov dovolacieho konania úspešnej žalovanej nepriznal, pretože si ich priznanie neuplatnila (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2013

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková